

PRODUSE VEGETALE ȘI FITOPREPARATE UTILIZATE ÎN AFECȚIUNI RESPIRATORII**Popa Constanța**

(Conducător științific: Cojocaru-Toma Maria, dr.șt. farm., conf. univ., Catedra de farmacognozie și botanică farmaceutică)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova

Introducere. Respirația este funcția prin care se asigură continuu aportul de oxigen din aerul atmosferic până la nivelul celulelor care îl utilizează. După bolile sistemului circulator și cancer, maladiile respiratorii sunt pe locul trei între cele mai răspândite cauze de deces și constituie 4,8%, pentru populația Republicii Moldova.

Scopul lucrării. Evaluarea produselor vegetale și fitopreparatelor care pot fi utilizate în afecțiunile sistemului respirator.

Material și metode. Selectarea produselor vegetale s-a efectuat în baza publicațiilor științifice, iar fitopreparatelor s-au evaluat după Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor Republicii Moldova.

Rezultate. Din produse vegetale utilizate în afecțiunile sistemului respirator, menționăm cele bogate în poliholozide (prin stimularea activității locomotorie a epitelialului de cili), uleiuri volatile (antiseptice și antiinflamatorii), saponozide (care fluidifică secreția bronșică) și alcaloizi (cu acțiune antitusivă). Din 5446 produse medicamentoase incluse în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor, ponderea fitopreparatelor, inclusiv produselor vegetale, preparatelor homeopate, speciilor medicinale constituie 13,9%. Fitopreparatelor utilizate în afecțiui respiratorii constituie 114 produse sau 2,1% raportate la numărul total de produse. Din ele, produsele cu conținut de uleiuri volatile se plasează în top (47) și constituie 41,2%, urmate de poliholozide (34) sau 29,8%, alcaloizi (19) sau 16,7% și saponozide cu (14 produse), ce constituie 12,3%.

Concluzii. Patologiile sistemului respirator constituie 4,8% din topul cauzelor de deces din Republica Moldova, iar fitopreparatele utilizate în afecțiuni respiratorii dețin doar 2,1% din numărul total de produse farmaceutice, după Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor.

Cuvinte cheie. Maladii respiratorii, produse vegetale, fitopreparate

VEGETABLE PRODUCTS AND PHYTODRUGS USED IN RESPIRATORY DISORDERS**Popa Constanta**

(Scientific advisor: Cojocaru-Toma Maria, PhD, associate professor, Department of pharmacognosy and pharmaceutical botany)

Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy of the Republic of Moldova

Introduction. Breathing is the function that ensures continuous supply of oxygen from atmospheric air to the cells. After circulatory system disorders and cancer, respiratory diseases are the third among the leading causes of death and represent 4.8% for the population of Moldova.

The aim of the study. Evaluation of vegetable products and their phytodrugs which can be used in respiratory system diseases.

Material and methods. The selection of vegetable products was carried out under scientific publications and phytodrugs were evaluated by State Nomenclature of Medicines of Moldova.

Results. The results of this study show that vegetable products used in respiratory disorders are rich in polyholosides (by stimulating the locomotor activity of epithelial cilia), volatile oils (antiseptic and anti-inflammatory activity), saponosides (which increase bronchial secretion) and alkaloids (with cough-suppressant action). Out of the 5446 drugs included in State Nomenclature of Medicines of Moldova, the share of phytodrugs, including vegetable products, homeopathic preparations, and medicinal species is 13,9%. Phytodrugs used in respiratory diseases make up 114 products or 2,1% reported to the total products. From these, products containing volatile oils are placed in the top (47) and constitute 41,2%, followed by polyholosides (34) or 29,8%, alkaloids (19) or 16,7% and saponins (14 products), which make up 12,3%.

Conclusions. Pathologies of respiratory system constitute 4,8% of the top causes of death in Moldova and phytodrugs used in respiratory disorders hold only 2,1% of total pharmaceutical products in the State Nomenclature of Medicines of Moldova.

Keywords. Respiratory diseases, vegetable products, phytodrugs